

Skuldre. Lærtimod, det Mødte vil blive Tilføjet. Det er langt vanskeliggere at komme saa vidt, som det nu forlanges, i Mathematik, og maa forlanges, hvis man i det Hele taget skal føre Undervisningen til et Resultat i dette Fag; for et Barn, et ungt Menneske, er det, siger jeg, langt vanskeliggere at blive færdig med det samme Kvantum — der er ikke Tale om Mere — til det 15de til 16de Aar end til det 18de Aar. Det Samme gælder, om ikke i saa høi Grad, om Latinen. Jeg er derfor overbevist om, at dette er en Forandring i det nu Bestaaende, som vil være af Betydning, og som baade vil føre Undervisningen bedre frem og tillige vil formindskke den nuværende Overbebyrdelse. Naar man imidlertid vil gennemføre dette og dernæst maa holde sig til Lovens Bestemmelse om de 30 Timer, følger deraf med Nødvendighed, at man i de to øverste Klasser maa skaffe Luft for disse to nye Fag, respektive Mathematik og Latin. Dette kan kun ske ved at borttage Oldnordisk og Engelsk; kun derigennem vil det blive muligt at skaffe den nødvendige Tid tilvæie, og tillige vil man derigennem virke hen til det Maal, at Overbebyrdelsen bliver mindre. Selv om nemlig Studiet af disse to Sprog maa ske ikke i og for sig tager saa overordentlig lang Tid — det er muligt, det tør jeg ikke sige med Bestemthed, skjøndt jeg tror, at det ene, Oldnordisk, tager usforholdsmæssig lang Tid — er det ialtsald sikkert, at de medvirke til den Fagtrængsel, der med Rette er blevet klaget over i allehøjeste Grad virker uheldig paa hele Studiet og medfører Overanstrengelse. Det er langt bedre og fornuftigere, at man indskrænker Fagene Antal og lader Eleverne, om saa skal være, lære noget Mere af de tilbageværende, end at man udvider Fagene Antal og lader Eleverne lære Lidt af alt Muligt. Jeg er derfor ogsaa enig i den Forordning, som forøvrigt falder sammen med det, jeg selv har opstillet, nemlig, at Oldnordisk og Engelsk skal bortfalde. Nu har man imidlertid som Betingelse for at gaa ind paa denne Forandring i det Bestaaende opstillet forskellige Forordninger, som jeg skal tillade mig nærmere at omtale. Man har da for det Første villet, at der foruden den skriftlige Prøve i Danst tillige skal være en mundlig Prøve i Literaturhistorie og Sproghistorie. Jeg tror, at det er en Forordning, som meget vel kan stilles, og som jeg fuldtud kan slutte mig til, og heller ikke tror jeg, at det Tidsantal, som det vil være nødvendigt at lægge til denne Undervisning, vil være af en saadan Betydning, at det vil vanskeliggjøre Lovens Gjennemførelse. Dernæst har man forlangt, at den ved Anordningen af 5te August 1871 paabudne skriftlige Prøve i Latin ved 4de Klasse's Hovedexamen skal bortfalde. Jeg er ikke enig i, at det i og for sig er rigtigt, men da denne Examen i latin

Stil nødvendigvis maa bortfalde efter hele den Ordning, der her søges gennemført for den ene Afdelings Bekommende, finder jeg det naturligt, at man ikke fordrer den bibeholdt for den anden Afdeling, den sproglig historiske, og jeg kan derfor gaa ind paa denne Bestemmelse. Endvidere skal den skriftlige Oversættelse fra Danst til Franst bortfalde ved Afgangsexamen. Det skal jeg ikke modsætte mig. Det har viist sig, at den franste Stil ikke har ført til de Resultater, som man havde tænkt sig, dengang den blev indført ved Loven af 1871. Det har ikke været muligt at give det franste Sprog saa mange Timer, som det vilde være nødvendigt at give det, hvis Disciplene skulde føres saa vidt, at de virkelig kunde skrive en ordentlig franst Stil. Det har viist sig, at, skjøndt man bestandig har søgt at gjøre denne Stil saa let som muligt, har dog Resultatet været høist maadeligt, og der kan derfor ikke være Noget at indvende imod, at den bortfalder, saa meget mindre som den allerede nu kun gælder for den ene, den sproglig-historiske Afdeling. Endvidere har man fordrer, at der for Privatisternes Bekommende skal indføres en Examen ved selve Universitetet gennem en Examenkommission. Dette finder jeg er en meget billig Forordning, og jeg skal heller ikke have Noget derimod at indvende. Derimod har man endvidere gjennem Lovforlagets § 1 forlangt, at ved den Prøve, som betinger Optagelse i de lærde Skolers 1ste Klasse, skal Prøven i Franst bortfalde. Herpaa kan jeg ikke gaa ind, og jeg skal ganske kort angive mine Grunde derfor. Reelt kan der naturligvis siges en hel Del for og imod dette Spørgsmaal. Man kan sige, at det, som Disciplene, naar de komme i den lærde Skole ved det tolvte Aar, kunne opgave i Franst, er saa Lidt, at man ligesaa godt kan lade det falde bort, men man kan ogsaa meget godt sige omvendt, at skulde de igjennem hele den lærde Skole undervises i Franst og komme til et nogenlunde tilfredsstillende Resultat, maa de have begyndt i en noget tidligere Alder end det tolvte Aar, det er idetmindste min Overbevisning. Endvidere har man, saavidt jeg veed, bestandig ment, at det ikke var rigtigt, at man i det samme Aar begyndte med Undervisning i to fremmede Sprog for Børns Bekommende, og det vil nødvendigvis blive Tilføjet, dersom § 1 gaa igjennem, thi da maa Barnet i det tolvte Aar i 1ste Klasse begynde baade paa Franst og Latin. Saaledes som Ordningen nu er, have Børnene idetmindste 1 Aar isforveien begyndt paa Franst, og saaledes vil Latin være det eneste Sprog, de begynde med i Skolens nederste Klasse. Det er de reelle Grunde, men jeg vil indrømme, at mine formelle Indvendinger mod denne Paragraf have for mig større Betydning. Sagen er nemlig simpelthen den, at isølge den